

Europeiska
kommissionen

CASP2022

Samordnade aktiviteter
om produktsäkerhet

Kemikalier
i leksaker

Slutrapport

Rättsliga frågor
och
konsumentfrågor

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Förteckning över förkortningar	2
Sammanfattning	3
Del 1	
1. Översikt över aktiviteten	4
1.1. Deltagande marknadskontrollmyndigheter	4
1.2. Produktomfattning och testkriterier	4
1.2.1. Produktomfattning	4
1.2.2. Testkriterier	4
2. Provtagning och testning	5
2.1. Provtagningsfördelning och kanaler	5
2.2. Testningsprocess	5
3. Testresultat	6
3.1. Översikt över testresultaten och de viktigaste slutsatserna	6
3.2. Resultat per typ av material	6
3.3. Resultat per kemiskt ämne	7
3.4. Resultat per ålderskategori	7
3.5. Slutsatser om testresultaten	8
4. Riskbedömningar och åtgärder	9
4.1. Riskbedömningar	9
4.2. Korrigerande åtgärder	9
5. Slutsatser och rekommendationer	10
5.1. Slutsatser	10
5.2. Rekommendationer till berörda parter	10
Del 2	
1. Vad är CASP?	12
Roller och ansvarsområden	
2. Arbetsplan för produktspecifik aktivitet	13
3. Verktyg och processer för produktspecifik aktivitet	14

Förteckning över förkortningar

FÖRKORTNING	BESKRIVNING
BPA	Bisfenol A
CASP	Samordnade aktiviteter om produktsäkerhet
DG JUST	Europeiska kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor och konsumentfrågor
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EU	Europeiska unionen
Kommissionen	Europeiska kommissionen
MSA	Marknadskontrollmyndighet
PAH	Polycykliska aromatiska kolväten
PSA	Produktspecifik aktivitet
RAG	Riktlinjer för riskbedömning
Rapex-riktlinjer	Beslut (EU) 2019/417
Reach-förordningen	Förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier
TSD	Direktivet 2009/48/EG om leksakers säkerhet

Sammanfattning

Aktivitetens mål

De samordnade aktiviteterna om produktsäkerhet (CASP) gör det möjligt för alla marknadskontrollmyndigheter från länder inom Europeiska unionen (EU)/Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) att samarbeta för att se till att osäkra produkter snabbt tas bort från den inre marknaden. Denna aktivitet var inriktad på att identifiera farliga nivåer av vissa kemikalier i leksaker. Produkterna samlades in både online och i fysiska butiker, och testades enligt gemensamt överenskomna kriterier i ett europeiskt laboratorium som valts ut av de deltagande marknadskontrollmyndigheterna.

Produktomfattning

Aktiviteten omfattade **mjuka och hårda plastleksaker** avsedda för barn **över och under 36 månaders ålder**.

Testkriterier

Testningen inriktades på att upptäcka förekomsten av otillåtna farliga kemikalier som utgör risker för människors hälsa. Mer specifikt fokuserade testplanen på detektering av:

- ftalater, polycykliska aromatiska kolväten (PAH) och kadmium, enligt bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach-förordningen);
- migration av 17 metaller som begränsas i direktivet om leksakers säkerhet (TSD), med undantag för krom (VI) och organiskt tenn;
- formaldehyd, bisfenol A (BPA), fenol och flamskyddsmedel, i förhållande till tillägg C till bilaga II i TSD.

Resultat

- Av de 94 leksaker som testades uppfyllde 8 inte minst ett av de hälso- och säkerhetskrav som granskades. Farliga icke-godkända kemikalier (ftalater och BPA) upptäcktes uteslutande i leksaker som helt eller delvis var tillverkade av mjuk plast.
- Totalt sett uppfyllde 14 % av leksakerna avsedda för barn över 36 månader inte kraven, jämfört med 4 % för leksaker avsedda för barn under 36 månader.
- Granskningar av märkningen - varningar, märkningar och instruktioner - som utförts av marknadskontrollmyndigheterna visade att 33 av 94 stickprov inte uppfyllde kraven.

Viktiga rekommendationer

För konsumenter

- Köp endast leksaker från pålitliga återförsäljare.
- Kontrollera att leksakerna är CE-märkta.
- Övervaka yngre barn (under 36 månader) när de leker med äldre syskons leksaker som kan stoppas i munnen.
- Tänk på att inte köpa mjuka plastleksaker av låg kvalitet, de kan utgöra en högre kemisk risk.

För ekonomiska aktörer

- Var medveten om dina skyldigheter enligt tillämplig lagstiftning.
- Var särskilt uppmärksam på leksaker av mjuk plast.
- Känn din leverantör. Gör en noggrann bedömning när du väljer vem du ska arbeta med.

För offentliga myndigheter

- Fokusera marknadsövervakningen på mjuka plastleksaker: mjuka plastleksaksmaterial som mjuk polyvinylklorid (PVC) kan innehålla de mest problematiska kemikalierna.
- Fortsätt fokusera på kemikalier i leksaker. Kemiska risker är en av de mest betydande riskerna som registreras i Safety Gate.

Slutsatser

Under testkampanjen upptäcktes ftalater och BPA i åtta av de testade proverna. Även om endast 9 % av de testade proverna inte uppfyllde kraven, är de kemiska riskerna relaterade till förekomsten av ftalater och BPA i mängder över gränsvärdena allvarliga.

De farliga kemikalierna hittades uteslutande i leksaksmaterial av mjuk plast, vilket understryker att mjuk plast fortfarande är ett av de material som medför störst risker.

Marknadskontrollmyndigheterna utfärdade två Safety Gate-anmälningar baserat på resultatet av denna produktspecifika aktivitet (tre anmälningar är fortfarande under behandling) och uppmanade de ekonomiska aktörerna att dra tillbaka produkterna från marknaden eller återkalla dem från konsumenterna när farliga kemikalier som överskred gränsvärdena upptäcktes.

1. Översikt över aktiviteten

1.1. Deltagande marknadskontrollmyndigheter

Nio marknadskontrollmyndigheter från nio EU-medlemsstater deltog i den produktspecifika aktiviteten (PSA) Kemikalier i leksaker.

Tabell 1 - Förteckning över deltagande marknadskontrollmyndigheter

LAND	MSA
Estland	Myndigheten för konsumentskydd och teknisk reglering
Frankrike	Generaldirektoratet för konkurrenspolitik, konsumentfrågor och bedrägerikontroll
Irland	Kommissionen för konkurrens och konsumentskydd
Malta	Maltas myndighet för konkurrens- och konsumentfrågor
Polen	Byrån för konkurrens och konsumentskydd
Slovakien	Slovakiska handelsinspektionen
Slovenien	Hälsoinspektionen
Sverige	Kemikalieinspektionen
Österrike	Förbundsministeriet för sociala frågor, hälsa, vård och konsumentskydd

1.2. Produktomfattning och testkriterier

1.2.1. Produktomfattning

Marknadskontrollmyndigheterna kom överens om att begränsa produktomfattningen till mjuka och hårda plastleksaker

avsedda för barn i alla åldrar (över och under 36 månaders ålder).

1.2.2. Testkriterier

Baserat på diskussioner med marknadskontrollmyndigheterna och den tekniska experten kom man överens om att testa 37 olika farliga kemikalier som ofta finns i leksaksprodukter:

- fyra ftalater förbjudna i alla polymermaterial för leksaker på grund av allvarlig risk (oberoende av ålder eller förmåga att använda munnen) - post 51 i Reach-förordningen,¹ bilaga XVII;
- tre ftalater förbjudna i polymera leksaksmaterial som barn kan stoppa i munnen - post 52 i Reach-förordningen, bilaga XVII;
- åtta PAH i mjuka/mörka elastomerer/gummimaterial, som kan komma i kontakt med munhålan eller där det finns långvarig eller kortvarig repetitiv hudkontakt under rimligen förutsebara förhållanden - post 50 i Reach-förordningen, bilaga XVII;
- kadmium - post 23 i Reach-förordningen, bilaga XVII;
- alla 17 metaller med migrationsgränser som anges i direktivet om leksakers säkerhet²;

- formaldehyd, BPA, flamskyddsmedel (TCEP, TCPP, TDCP)³ och fenol, begränsade av tillägg C till bilaga II, i direktivet om leksakers säkerhet.

Sådana kemikalier begränsas antingen i vikt eller genom gränsvärden för migration från leksaken när den tuggas eller suggs på av ett barn. Dessa begränsningar har fastställts på EU-nivå över tid och baseras på vetenskapliga säkerhetsdata och den senaste kunskapen.

Giftigheten hos dessa osäkra kemikalier varierar. De finns ofta i leksaksprodukten, antingen som ett resultat av bearbetning eller för att de avsiktligt har tillsatts för att utföra en specifik funktion, såsom att förbättra leksakens flexibilitet eller fungera som flamskyddsmedel eller konserveringsmedel.

Utöver laborietesterna utförde marknadskontrollmyndigheterna kontroller av varningar, märkningar och instruktioner på sina nationella språk. En checklista med de viktigaste kraven utarbetades av den tekniska experten för att ge ytterligare vägledning till marknadskontrollmyndigheterna.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R1907&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0048&from=EN>

³ CPP = tris(2-klor-1-metyletyl)fosfat; TDCP = tris(2-klor-1-(klormetyl)etyl)fosfat; och TCEP = tris(2-kloretyl)fosfat

2. Provtagning och testning

2.1. Provtagningsfördelning och kanaler

Provtagningen utfördes på grundval av ett första urval som gjordes av var och en av marknadskontrollmyndigheterna, i enlighet med särdragen på varje marknad. De deltagande marknadskontrollmyndigheterna samlade in totalt 95 prover. Ett prov (dykring) bedömdes dock slutligen som en icke-leksak eftersom dess huvudsakliga syfte är utbildning (att lära sig dyka)⁴.

De flesta av leksakerna i urvalet var tillverkade av antingen mjuk eller hård plast. Fyra prover innehöll både mjuka och hårda plastkomponenter. Urvalet gjordes både online och i fysiska butiker.

Tabell 2 - Antal prover som samlats in av deltagande marknadskontrollmyndigheter

LAND	MSA	TOTALT ANTAL PROVER
Estland	Myndigheten för konsumentskydd och teknisk reglering	10
Frankrike	Generaldirektoratet för konkurrenspolitik, konsumentfrågor och bedrägerikontroll	14
Irland	Kommissionen för konkurrens och konsumentskydd	10
Malta	Maltas myndighet för konkurrens- och konsumentfrågor	11
Polen	Byrån för konkurrens och konsumentskydd	10
Slovakien	Slovakiska handelsinspektionen	10
Slovenien	Hälsoinspektionen	10
Sverige	Kemikalieinspektionen	9
Österrike	Förbundsministeriet för sociala frågor, hälsa, vård och konsumentskydd	10
TOTALT		94

Tabell 3 - Typ av prover som samlats in och provtagningskanaler

MATERIAL			ÅLDERSKATEGORI		PROVTAGNINGSKANAL	
Mjuk plast	Hård plast	Blandad	Under 36 månader	Över 36 månader	Online	Fysisk butik
44	46	4	50	44	19	75

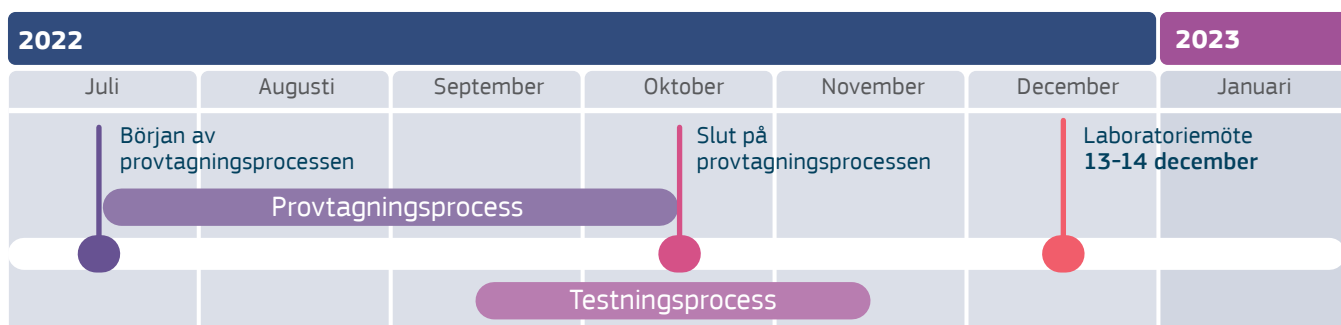
2.2. Testningsprocess

Testlaboratoriet för denna aktivitet valdes ut genom ett anbudsprocedure som inleddes i maj 2022. Anbudsspecifikationerna skickades till 107 laboratorier i EU/EES som hade identifierats genom projektgruppens strategi för att engagera laboratorier. Varje laboratorium ombads att lämna in ett anbud som innehöll de delar som nämns i anbudsdokumentet, t.ex. detaljerad information om prissättning och styrkande handlingar som bevis på certifiering, experternas relevanta erfarenhet och mallar för testrapporter. Totalt sett lämnade 14 laboratorier in en offert inom den angivna tidsramen. På grundval av erbjudandets fullständighet och konkurrenskraft valdes fem laboratorier ut och bjöds in till en intervju för att ytterligare diskutera sitt erbjudande. Under det mellanliggande mötet presenterades jämförande analyser av den

tekniska kvaliteten och de ekonomiska aspekterna av de anbud som laboratorier lämnat för marknadskontrollmyndigheterna. Marknadskontrollmyndigheterna valde det laboratorium som fick högst slutpoäng på grundval av kvaliteten och den ekonomiska konkurrenskraften i deras erbjudande.

Efter valet av laboratorium fick marknadskontrollmyndigheterna två månader på sig att samla in proverna och skicka dem till laboratoriet. Provtagningsförfarandet förlängdes för att ge marknadskontrollmyndigheterna möjlighet att ta prov på ytterligare produkter. Testprocessen drabbades inte av några förseningar och slutfördes den 19 november 2022. Laboratiemötet ägde rum den 13-14 december 2022.

Figur 1 - Tidsplan för provtagnings- och testprocessen

⁴ Produkten ansågs inte ingå i omfattningen och resultaten av testningen ingår inte i siffrorna i denna rapport.

3. Testresultat

3.1. Översikt över testresultaten och de viktigaste slutsatserna

Totalt sett uppfyllde åtta av de 94 testade proverna inte minst ett av de krav som angavs i testplanen.

Majoriteten av proverna (80%) kom från fysiska butiker. Det fanns inga större skillnader i testresultaten baserat på detaljhandelskanal: 10 % av de prover som samlats in online och 8 % av de prover som samlats in från fysiska butiker uppfyllde inte kraven i testplanen.

Marknadskontrollmyndigheterna kontrollerade varningar, märkningar och instruktioner på sina nationella språk. Totalt 33 av 94 prover uppfyllde inte kraven. De vanligaste problemen med bristande efterlevnad som upptäcktes var CE-märkning som saknades eller som hade fel storlek och form, information om en enda kontaktpunkt som saknades och felaktiga åldersvarningar.

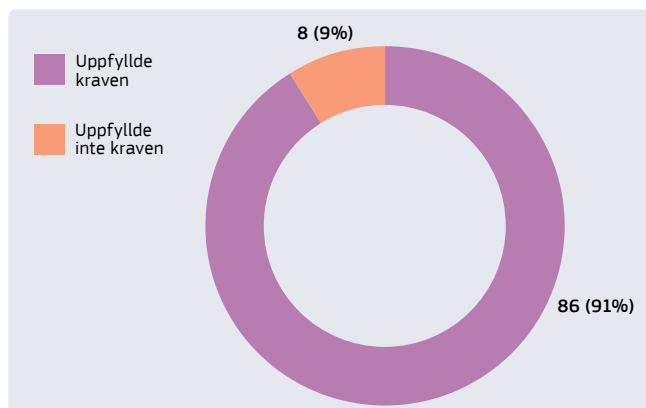
Om vi beaktar både de kemiska tester som utförts av laboratoriet och de kontroller av varningar, märkningar och instruktioner som utförts av marknadskontrollmyndigheterna, var det totalt 35 prover som inte uppfyllde minst ett av kraven.

3.2. Resultat per typ av material

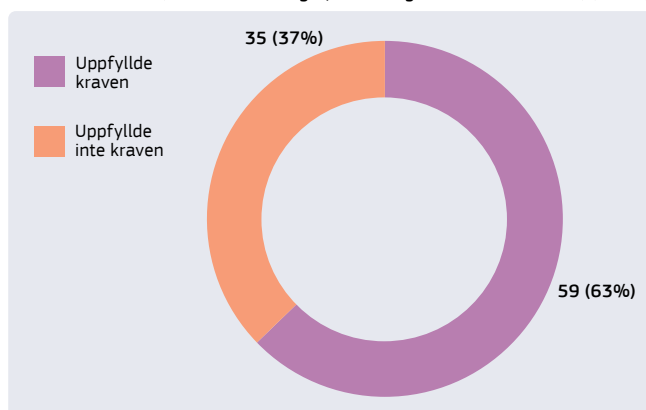
De deltagande marknadskontrollmyndigheterna samlade in 46 leksaker av hårdplast, 44 av mjukplast och fyra som innehöll både mjuk- och hårdplastkomponenter. Medan alla hårdplastleksaker klarade de kemiska testerna, överskreds gränsvärdena för ftalater eller BPA i åtta prover som tillverkats helt av mjukplast eller av båda materialen (se *Figur 4*).

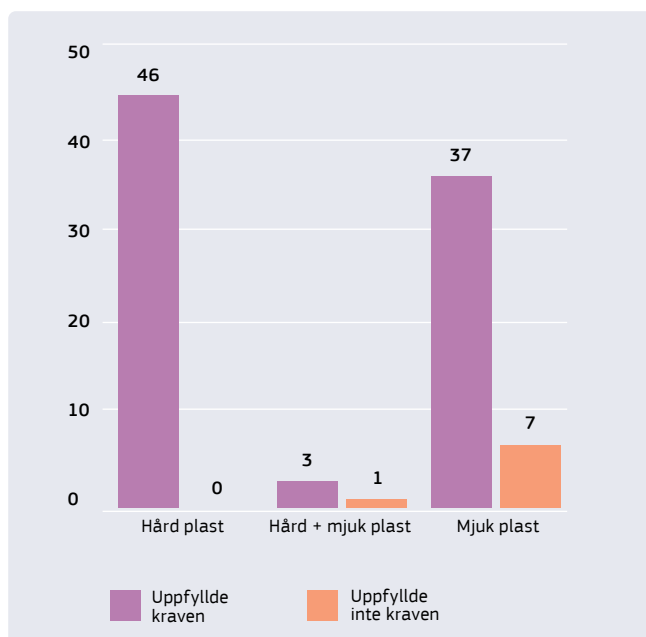
Figur 2 - Övergripande testresultat (kemiska tester) (N=94)

Figur 3 - Övergripande testresultat (inklusive varningar, märkningar och instruktioner) (N=94)

Figur 4 - Testresultat per typ av material (N=94)

3.3. Resultat per kemiskt ämne

De åtta prover som inte uppfyllde de lagstadgade gränsvärdena uppvisade överskridande värden för BPA och sju olika typer av ftalater (se figur 5).

Ftalater som överskred gränsvärdena upptäcktes särskilt på dockors ansikten och ben gjorda av rosa mjukplast, medan BPA som överskred gränsvärdena upptäcktes i två badankor.

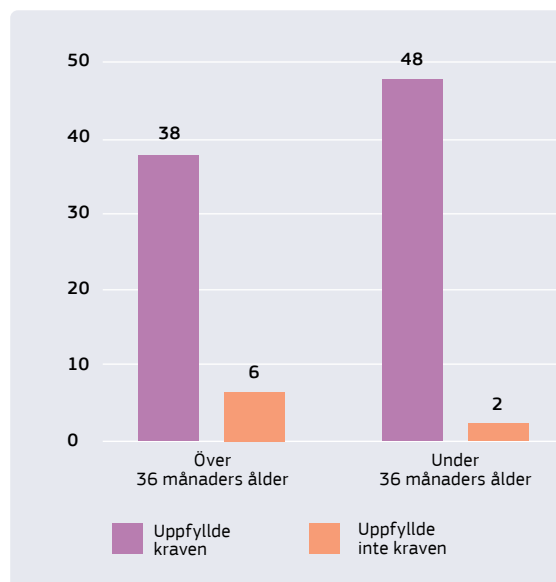
Figur 5 - Testresultat per kemiskt ämne (N=94)

3.4. Resultat per ålderskategori

Totalt sett var 44 av de 94 testade leksakerna avsedda för barn över 36 månader och 50 för barn under 36 månader. Leksaker för barn över 36 månader hade en högre felfrekvens (14 %) än leksaker för barn under 36 månader (4 %).

Figur 6 - Övergripande testresultat - leksaker för barn över och under 36 månader (N=94)

3.5. Slutsatser om testresultaten

Kemiska risker

Verksamheten visade att 91 % av de utvalda leksakerna uppfyllde de kemiska krav som fastställts i testplanen.

Kemiska ämnen som överskred gränsvärdena hittades uteslutande i leksaker som antingen helt eller delvis var tillverkade av mjuk plast.

De **förbjudna ftalaterna** upptäcktes i **sex olika prover**.

Detta resultat var inte förvånande eftersom ftalater i många fall används avsiktligt av tillverkarna för att öka flexibiliteten, transparensen och hållbarheten hos plast. De ftalater som testas i denna aktivitet påverkar fortplantningsförmågan och stör det mänskliga hormonsystemet (hormonstörande ämnen).

Förutom ftalater var **den enda andra otillåtna**

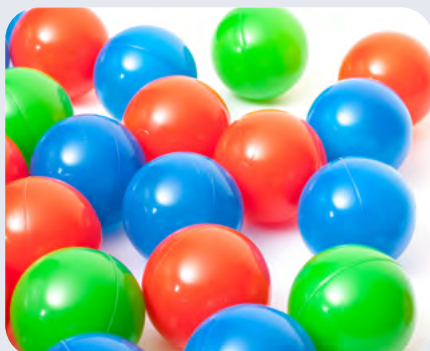
farliga kemikalien som upptäcktes **BPA** (hittades i två badankor av 51 prover som testades för detta ämne).

Detta var ett överraskande resultat för de deltagande marknadskontrollmyndigheterna. BPA är en kemikalie som används för att stärka plaster och öka deras hållbarhet.

Det är ett endokrinstörande ämne, dvs. ett ämne som kan skada hälsan genom att förändra den endokrina balansen, särskilt under tidig barndom. Det klassificeras som reproduktionstoxiskt (kan skada fertiliteten).

Varningar, märkningar och instruktioner

De kontroller som marknadskontrollmyndigheterna utförde av varningar, märkningar och instruktioner på sina nationella språk visade att 35 % av proverna inte uppfyllde kraven. De vanligaste problemen med bristande efterlevnad som upptäcktes var CE-märkning som saknades eller som hade fel storlek och form, information om en enda kontaktpunkt som saknades och felaktiga åldersvarningar. Trots att varningar, märkningar och instruktioner inte ger någon information om leksakernas kemiska riskprofil är de en viktig källa till information för föräldrar/vårdnadshavare om produkten och om hur den används på ett säkert sätt.

4. Riskbedömningar och åtgärder

4.1. Riskbedömningar

Enligt direktivet om leksakers säkerhet ska leksaker som släpps ut på den inre marknaden uppfylla de väsentliga säkerhetskrav som anges i direktivet. Mer specifikt får leksaker inte äventyra användarnas eller tredje parts säkerhet eller hälsa när de används som avsett eller på ett förutsebart sätt. Vid bedömningen av om en produkt utgör en risk bör de principer som fastställs i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/417 om fastställande av riktlinjer för förvaltningen av Europeiska unionens system för snabb information (Rapex-riktlinjer) respekteras.

I dessa riktlinjer beskrivs en riskbedömningsmetod som kan användas av marknadskontrollmyndigheterna för att bedöma den risknivå som konsumentprodukter utgör för konsumenternas hälsa och säkerhet och för att avgöra om en Safety Gate-anmälan är nödvändig. Särskilda riktlinjer för riskbedömning, eller «RAG-verktyg», för att utföra riskbedömningar (som tar hänsyn till principerna i Rapex-riktlinjerna) finns tillgängligt på Rapex webbplats och i Rapex-applikationen.

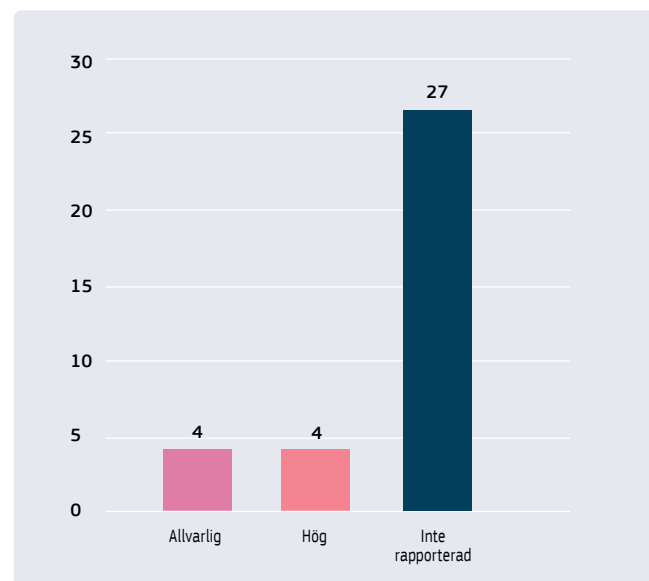
När det gäller produkter som omfattas av begränsande åtgärder från marknadskontrollmyndigheterna på grund av förekomsten av ett kemiskt ämne som nämns i förteckningen över ingredienser som omfattas av restriktioner i EU-lagstiftningen men där det inte finns några vetenskapliga data som bedömer risken, måste anmälningar bedömas från fall till fall.

En individuell riskbedömning är dock inte nödvändig om:

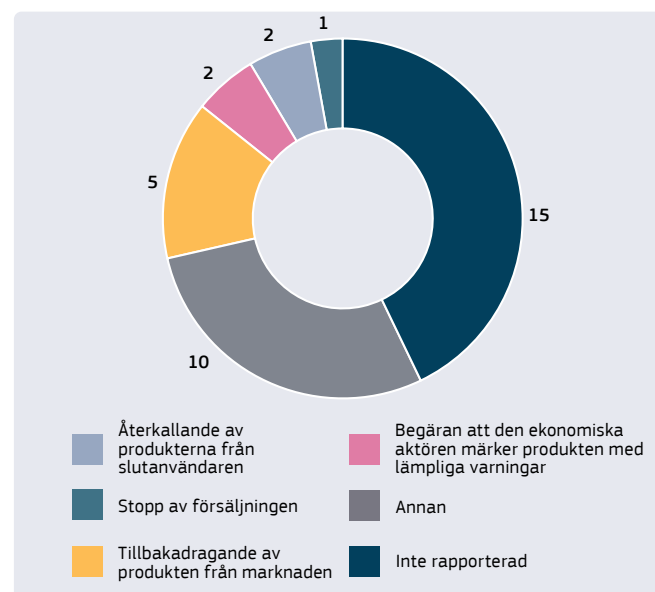
- förekomsten av ett kemiskt ämne som är förbjudet eller förekommer i en koncentration över den gräns som fastställts i europeisk lagstiftning (t.ex. Reach-förordningen) upptäcks;
- om dessa gränsvärden är baserade på ett vetenskapligt yttrande som visar att förekomsten av denna kemikalie utgör en risk för konsumenternas hälsa och säkerhet.

Fyra av de åtta prover som inte uppfyllde kraven för de kemiska testernas bedömdes utgöra en allvarlig risk utan att någon individuell riskbedömning utfördes av marknadskontrollmyndigheterna. De återstående fyra proverna riskbedömdes individuellt av den ansvariga marknadskontrollmyndigheten, som genom att ta hänsyn till både faran och exponeringen beslutade att bedöma proverna som utgörande en hög risk⁵.

Figur 7 - Översikt över risknivåer för prover som inte uppfyllde kraven (N=35)

Figur 8 - Åtgärder som vidtagits för prover som inte uppfyllde kraven (N=35)

4.2. Korrigerande åtgärder

Baserat på testresultaten och de kontroller som utförts av varningar, märkningar och instruktioner beslutar marknadskontrollmyndigheterna vilka korrigerande åtgärder som måste vidtas för de produkter som inte överensstämmer med EU-lagstiftningen och/eller de tillämpliga standarderna. Figur 8 - Åtgärder som vidtagits för prover som inte uppfyllde kraven (N=35) illustrerar de viktigaste åtgärderna som vidtagits.

När en allvarlig risk identifieras är marknadskontrollmyndigheterna dessutom skyldiga att lämna in en anmälan i Safety Gate (i enlighet med artikel 12.1 i direktivet om allmän produktsäkerhet (2001/95/EG)). I Rapex-riktlinjerna rekommenderas också att man lämnar in en anmälan om åtgärder som vidtagits mot produkter som utgör en mindre allvarlig risk.

Efter de åtgärder som utlöstes av den gemensamma testkampanjen (fram till den 14 april 2023) blev två produkter föremål för Safety Gate-anmälningar, och anmälningar för ytterligare tre produkter är under behandling.

⁵ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/417 av den 8 november... - EUR-Lex (europa.eu)

⁶ Risknivån för de prover som inte uppfyllde kraven för kontrollerna av varningar, märkningar och instruktioner angavs inte av marknadskontrollmyndigheterna.

⁷ Förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning den 23 maj 2023.

EUR-Lex - 32023R0988 - SV - EUR-Lex (europa.eu).

Den träder i kraft den 12 juni 2023 och tillämpas från och med den 13 december 2024.

5. Slutsatser och rekommendationer

5.1. Slutsatser

Leksaker är en produktkategori där marknadskontrollmyndigheterna varje år investerar anmärkningsvärda resurser och ansträngningar på grund av sårbarheten hos de konsumenter som dessa produkter är avsedda för. Fokuset för en sådan aktivitet som Kemikalier i leksaker kan vara särskilt omfattande, därför beslutade de marknadskontrollmyndigheter som deltog i denna produktspecifika aktivitet att koncentrera sig på 37 farliga kemikalier som, baserat på deras kunskap och erfarenhet, kan ha större chanser att upptäckas i leksaksprodukter, särskilt de som är tillverkade av plast.

I testkampanjen upptäcktes ftalater och BPA i åtta av de testade proverna som antingen helt eller delvis bestod av mjuk plast. Även om endast 9 % av de testade proverna inte uppfyllde kraven, är de kemiska riskerna relaterade till förekomsten av ftalater och BPA som överskrider gränsvärdena allvarliga. Faktum är att de förbjudna ftalater som testats i denna aktivitet påverkar reproduktionsfunktioner, stör det mänskliga hormonsystemet och kan också orsaka astma. På samma sätt kan BPA förändra den endokrina balansen, särskilt under tidig barndom, och det klassificeras som ett ämne med toxiska effekter på människors

reproduktionsförmåga.

Dessutom visade marknadskontrollmyndigheternas kontroller av varningar, märkningar och instruktioner på deras nationella språk att 35 % av proverna inte uppfyllde kraven. Detta är en viktig del av riskprofilen för alla produkter eftersom det ger föräldrar/vårdnadshavare viktig information om produktens korrekta användning och åldersanpassning.

Marknadskontrollmyndigheterna utfärdade två Safety Gate-anmälningar baserat på resultatet av denna produktspecifika aktivitet (tre meddelanden är fortfarande under behandling) och uppmanade de ekonomiska aktörerna att dra tillbaka produkterna från marknaden eller återkalla dem från konsumenterna när farliga kemikalier som överskred gränsvärdena upptäcktes. För de prover som inte uppfyllde kraven i kontrollerna av varningar, märkningar och instruktioner uppmanade marknadskontrollmyndigheterna främst de ekonomiska aktörerna att märka produkterna med lämpliga varningar och att åtgärda de administrativa bristerna.

5.2. Rekommendationer till berörda parter

Följande rekommendationer baseras på resultatet av testprocessen och diskussioner mellan marknadskontrollmyndigheterna under projektet.

För konsumenter

Köp bara leksaker från pålitliga återförsäljningskanaler - online och offline. Leta inte efter billigare produkter på andra webbplatser / detaljhandelskanaler eftersom det finns en större risk att du kommer att köpa en produkt av lägre kvalitet. Tänk på att inte köpa mjuka plastleksaker av låg kvalitet, de kan utgöra en högre kemisk risk.

Kontrollera att leksaken är **CE-märkt** och är märkt med **namn och fysisk adress tillhörande en juridisk person som är etablerad i EU**. Var noga med att följa de **åldersvarningar** som finns på leksakerna.

Övervaka yngre barn (under 36 månaders ålder) när de leker med äldre syskons leksaker som kan stoppas i munnen. Barn under 36 månader tenderar att stoppa leksaker i munnen under en längre tid och är mer utsatta för risker när det gäller farliga kemikalier.

För europeiska och nationella myndigheter

Fortsätt fokusera på kemikalier i leksaker. Kemiska risker är en av de mest betydande riskerna som registreras i Safety Gate. Marknadskontrollmyndigheterna uppmanas att använda sina underrättelsenätverk och stödjande kommunikationsnätverk för att rikta in sig på och fånga upp kemiskt osäkra leksaksprodukter. De tillåtna nivåerna av farliga kemikalier i leksaker har fastställts baserat på tillgängliga vetenskapliga data och testas enligt den modernaste relevanta tekniken. Särskilda akuta och kroniska hälsoproblem orsakas av osäkra kemikalier i leksaker, såsom långvariga och irreversibla sjukdomar, toxisk förgiftning, cancer och utveckling - eller intensifiering - av allergier som orsakar problem som astma.

Fokusera på mjuka plastleksaker. Mjuka plastleksaker som mjuk PVC kan innehålla de mest problematiska kemikalierna och det kan vara effektivt att fokusera övervakningen på dessa material. Baserat på resultaten av denna aktivitet var ftalatmjukgörare de vanligaste upptäckta kemikalierna, även om andra kemikalier, såsom BPA, som upptäcktes i mjuka eller halvårda plastleksaker (till exempel badankor), också kan vara ett problem.

För ekonomiska aktörer

Var medveten om dina skyldigheter enligt tillämplig lagstiftning.

- **Alla ekonomiska aktörer** måste agera ansvarsfullt och i full överensstämmelse med de rättsliga kraven i direktivet om leksakers säkerhet och Reach-förordningen när de gör leksaker tillgängliga på EU-marknaden.
- **Tillverkarna** måste bedöma alla kemiska risker i samband med sina leksaker och genomföra en dokumenterad bedömning av överensstämmelse innan de släpper ut sina leksaksprodukter på den europeiska marknaden. Denna bedömning skall bevaras av dem eller av deras europeiska ombud i form av teknisk dokumentation och i en försäkran om överensstämmelse.
- **Importörer** av leksaksprodukter till den europeiska marknaden måste först se till att tillverkaren har genomfört en bedömning av överensstämmelse av den kemiska säkerheten för sina leksaksprodukter innan de släpper ut dem på den europeiska marknaden. Dessutom måste importörerna se till att tillverkarens bedömningar finns tillgängliga i form av tekniska filer och i en försäkran om överensstämmelse innan de börjar släppa ut leksaksprodukter på den europeiska marknaden. Importörerna skall under en period av 10 år efter det att leksaken först släppts ut på marknaden behålla en kopia av EG-försäkran om överensstämmelse.
- Om det inte finns någon tillverkare, auktoriserad representant eller importör i EU, måste informationen lagras av en **ansvarig person** eller leverantör av **fullgörandetjänster**, beroende på vad som är lämpligt.

Var **särskilt uppmärksam på leksaker av mjuk plast**. När du gör riskbedömningar av plastleksaker bör du vara medveten om att mjuk plast, särskilt PVC-plast, kan innehålla ämnen som omfattas av restriktioner, t.ex. ftalater. Dessutom kan BPA detekteras i mjuka eller halvhårda plastleksaker (t.ex. badankor).

Varningar, märkningar och instruktioner.

- Produktmärkningar och etiketter som finns på leksaken måste vara på det eller de nationella språken i den medlemsstat där produkten görs tillgänglig. All dokumentation om bedömning av överensstämmelse i form av försäkran om överensstämmelse och tillhörande tekniska underlag måste också göras tillgänglig på ett språk som lätt kan förstås av den berörda myndigheten (enligt den berörda medlemsstatens beslut).
- Innan de släpps ut på marknaden måste alla leksaker vara märkta med CE-märket.
- Alla leksaker måste vara märkta med rätt namn och postadress till en europeisk tillverkare och/eller importör, och lämplig spårbarhetsinformation för att underlätta återkallandet av osäkra leksaksprodukter (en webbplats räcker inte som kontaktpunktsadress). Tänk på att om endast distributörens adress finns med på leksaksförpackningen, bär den senare det fulla ansvaret för bedömningen av leksakens överensstämmelse.

Känn din leverantör. Gör en noggrann bedömning när du väljer vem du ska arbeta med. Kontrollera och bekräfta identiteten på de leverantörer du har att göra med.

Vidta åtgärder om en leksaksprodukt visar sig inte uppfylla EU:s krav på kemisk säkerhet. Delta aktivt i arbetet med att ta bort osäkra leksaker från marknaden: detta kan mycket väl innebära att produkten omedelbart dras tillbaka eller återkallas och att allmänheten uppmärksammas på den risk som föreligger, i fullt samarbete med er distributionskedja och med marknadskontrollmyndigheterna.

Återkallelser. Kommunicera tydligt med konsumenterna om hur de kommer att få information om eventuella återkallelseåtgärder. Gör återkallelsemeddelanden tydliga och tillgängliga och ange alltid de faror som produkten utgör. Övervaka regelbundet effekterna av en återkallelse och justera strategin utifrån det.

Rapportera incidenter till behörig myndighet. Om en leksak utgör en säkerhetsrisk är de ekonomiska aktörerna skyldiga att omedelbart informera den behöriga nationella myndigheten i den medlemsstat där leksaken har tillgängliggjorts. En metod för anmälan är att använda [Product Safety Business Alert Gateway](#).

1. Vad är CASP?

Samordnade aktiviteter om produktsäkerhet (CASP) gör det möjligt för marknadskontrollmyndigheter från EU/EES-länder att samarbeta och stärka säkerheten för produkter som släpps ut på den inre marknaden.

CASP2022 omfattar sex produktspecifika aktiviteter och fyra horisontella aktiviteter.

I **produktspecifika aktiviteter** testas olika typer av produkter som kan utgöra en risk för konsumenterna. Produkterna väljs ut och samlas in av de berörda marknadskontrollmyndigheterna och granskas med hjälp av en gemensamt överenskommen testplan.

Horisontella aktiviteter utgör ett forum för marknadskontrollmyndigheterna för utbyte av idéer och bästa praxis. Under ledning av en teknisk expert utvecklar de gemensamma strategier, förfaranden och praktiska verktyg för marknadskontroll.

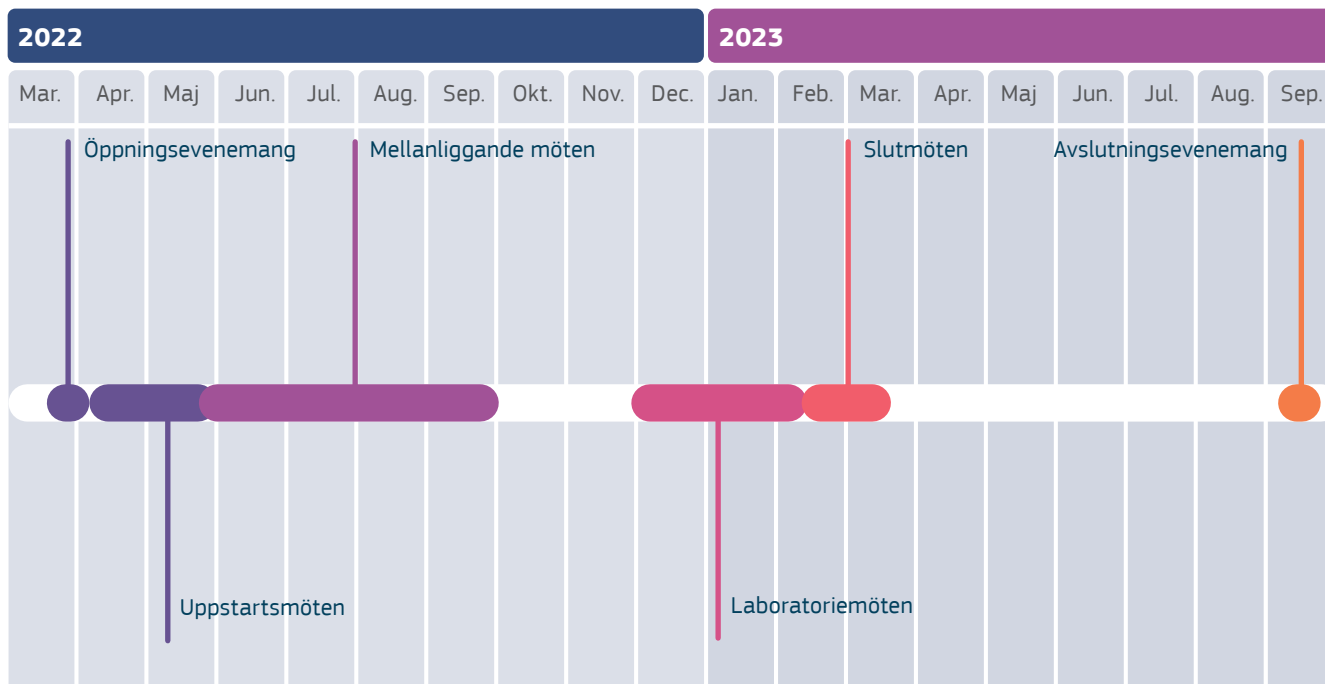

Roller och ansvarsområden

2. Arbetsplan för produktspecifika aktiviteter

Kontinuerlig intern kommunikation via Wiki Confluence-plattformen

INLEDNING	PROVTAGNING OCH TESTNING	RAPPORTERING	EXTERN KOMMUNIKATION
Skrivbordsforskning	Process för val av laboratorium	Riskbedömning	Utveckling av en verktygslåda för kommunikation
Omfattningsintervjuer	Process för val och anlitanande av laboratorium	Samordning av de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna	Utveckling av kommunikationsmeddelanden
Utkast till test- och provtagningsplan	Provtagning och transport	Utarbetande av slutrapporter	Lansering av kommunikationskampanj
Kartläggning av laboratorium	Testprocess och testrapporter	Bortskaffande eller återlämnande av prover till marknadskontrollmyndigheterna	Bedömning av effekten

3. Verktyg och processer för produktspecifika aktiviteter

0

Process inför CASP

DG JUST genomför en prioriteringsövning för att välja ut produktkategorierna. De sex produktkategorierna i CASP2022 valdes ut av de deltagande marknadskontrollmyndigheterna genom ett samråd som organiserades av DG JUST.

1

Validering av test- och provtagningsplanerna

De tekniska experterna utarbetar planerna på grundval av synpunkter från marknadskontrollmyndigheterna och den tillgängliga budgeten. Utkosten presenteras vid uppstartsmötet, sedan finjusteras och valideras de av marknadskontrollmyndigheterna via Wikin.

2

Urval av laboratorium

Uppdragstagarens team kartlägger laboratorier och kontakter dem för att samla in priser och annan information. Anbudsförfarandet inleds efter uppstartsmötet och anbud utvärderas. Under de mellanliggande mötena beslutar de deltagande marknadskontrollmyndigheterna vilket laboratorium som ska väljas.

3

Insamling och transport av prover

Marknadskontrollmyndigheterna samlar in relevanta prover från sina nationella marknader och registrerar dem i en kodifieringsfil. Efter att ha utfört preliminära kontroller skickar marknadskontrollmyndigheterna proverna till laboratoriet.

4

Testning och leverans av testrapporter

Laboratoriet testar proverna enligt den överenskomna testplanen och laddar upp testrapporterna till Wikin. Marknadskontrollmyndigheterna begär vid behov förtydliganden och godkänner rapporterna.

5

Riskbedömning

Den tekniska experten och marknadskontrollmyndigheterna utvecklar scenarier på grundval av utvalda prover under laboratoriemötet och analyserar riskerna. Marknadskontrollmyndigheterna utför riskbedömningar för alla prover som inte uppfyller rättsliga krav.

6

Uppladdning till verktyget för riktlinjer för riskbedömning

De scenarier som utvecklats under projektet laddas upp till verktyget för riktlinjer för riskbedömning.

7

Åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna

Marknadskontrollmyndigheterna vidtar lämpliga åtgärder för produkterna i fråga och rapporterar dem via Safety Gate.

8

Extern kommunikation

Den externa kommunikationsverksamheten lanseras vid avslutningsevenemanget. Detta kommer att följas av en 2-3 veckor lång kommunikationskampanj i hela Europa.

Verktyg

Audiovisuella klipp riktade till konsumenter och en allmän publik produceras för varje produktspecifik aktivitet och det övergripande CASP2022-projektet.

Infografik som riktar sig till ekonomiska aktörer tas fram för CASP2022-projektet, för varje produktspecifik aktivitet.

Slutrapporter utarbetas för varje aktivitet och för CASP2022-projektet som helhet. De översätts till alla officiella EU-språk samt norska och isländska.

Kanaler

Kommunikationsmaterialet sprids med hjälp av:

- [Europeiska kommissionens CASP-webbplats](#)
- Marknadskontrollmyndigheternas nationella kommunikationskanaler
- Relevant press och andra intressenter

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europeiska kommissionen är inte ansvarig för eventuella följder av vidareutnyttjandet av denna publikation.

© Europeiska unionen, 2023

Europeiska unionen, 2023

Vidareutnyttjandet av Europeiska kommissionens handlingar regleras enligt kommissionens beslut 2011/833/EU av den 12 december 2011 om vidareutnyttjande av kommissionens handlingar (EUT L 330, 14.12.2011, s. 39).
Om inte annat anges får detta dokument vidareutnyttjas enligt villkoren i licensen Creative Commons Attribution 4.0 International (CCBY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Detta innebär att vidareutnyttjande är tillåtet förutsatt att källa anges på lämpligt sätt liksom eventuella förändringar.

Tillstånd för användning eller mångfaldigande av delar som inte ägs av Europeiska unionen kan behöva sökas direkt från respektive upphovsrättsinnehavare.

På webbplatsen Europa finns det information om EU på alla officiella EU-språk:
https://europa.eu/european-union/index_sv

Europeiska unionens
publikationsbyrå

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03551-1 doi:10.2838/07711 DS-03-23-170-SV-N